

Kirjallinen vireillepano leikkipuiston käytöstä aiheutuvasta meluhaitasta, Lepola, Järvenpää

Vireillepano

Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen on saapunut 2.12.2025 yksityishenkilön ja Asunto Oy Järvenpään Elovainion osakkaan kirjallinen vireillepano koskien Järvenpään Lepolassa kiinteistöllä 186-22-9903-18 sijaitsevan leikkipuiston käytöstä aiheutuvaa meluhaittaa. Puistoa käytetään läheisen koulun ja päiväkodin ulkoilualueena. Leikkipuisto sijaitsee vain noin kahden metrin etäisyydellä asuinrakennuksen terassista ja sijoittelusta johtuva toistuva ja päivittäinen melu aiheuttaa vireillepanijan mukaan ympäristönsuojelulain tarkoittamaa kohtuutonta räsitystä asumiselle.

Vireillepanija katsoo, että meluhaitta ei johdu pelkästään yksittäisistä leikkivilanteista, vaan alueen virheellisestä ja poikkeuksellisen läheisestä sijoittamisesta suhteessa asutukseen, ja että leikkipuiston käyttötarkoitus on kaavan vastainen. Vireillepanossa vaaditaan, että leikkipaikan poistetaan nykyiseltä sijainniltaan ja siirretään muualle kaavan sallimaan paikkaan.

Vireillepanossa tuodaan esiin, että leikkipuiston käytöstä johtuvat äänet kantautuvat sisälle asti ja häiritsevät etätöyön tekoa ja normaalia elämää päivisin. Melun lisäksi häiriötä aiheuttavat myös ajoittain puistosta pihaan tai ikkunaan lentävät lelut sekä suoraan ikkunan edessä sijaitsevasta puistosta johtuva yksityisyyden väheneminen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen toimivalta asiassa koskee ainoastaan ulkona koettua meluhaittaa.

Kiinteistön 186-22-9903-18 omistaa Järvenpään kaupunki.

ASIAN KÄSITTELY

Asianosaisten kuuleminen ja lausuntopyyntö

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on lähettänyt 20.1.2026 asianosaisille eli Keski-Uudenmaan kristilliselle koululle, Päiväkotu Petralle, niitä ylläpitävälle Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja päiväkodin kannatusyhdistys ry:lle sekä Järvenpään kaupungille kuulemiskirjeet, joilla saatettiin vireillepano tiedoksi sekä annettiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asian vireillepanon vaatimuksesta ja antaa oma näkemyksensä ja selvityksensä asiaan kirjallisesti. Lisäksi asiasta pyydettiin lausuntoa Järvenpään kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta.

Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja Päiväkoti Petran yhteinen vastine 27.1.2026

Koulun ja päiväkodin yhteisessä vastineessa todetaan mm. seuraavaa: koulu ja päiväkoti on saanut käyttää toiminnassaan koulukiinteistön lähellä olevia ulkoilualueita sisältäen pallokentän alueen sekä aidatun leikkialueen. Vuokrasopimus tehtiin alun perin Sibeliuksenväylä 42 kiinteistöistä sisältäen pihasuunnitelmaan liittyvät kalusteet eikä asiaan ole tullut muutoksia sittemmin. Mestari toiminnan ja kaupungin puistoalueiden vastaavan henkilön kanssa on myös sovittu piha-alueen käytöstä. Koulun käytössä oleva piha-alue on vajaan kymmenen vuoden aikana pienentynyt huomattavasti ja samaan aikaan oppilasmäärä on kasvanut. Piha-alueita sisältäen aidatun leikkialueen käytetään koulun välituntialueena klo 9.35–10, 11.50–12.15 ja 13–13.15. Tämän jälkeen aidatulla leikkialueella ulkoilee joskus esikouluryhmä ja joskus iltapäivätoiminnan ryhmä. Jos puisto on vapaana koulun käytöstä, sitä saattaa käyttää myös muut lapsiryhmät (esim. Päiväkoti Polle, perhepäivähoitoryhmä), koska puisto on yleinen leikkialue. Aidatun puistoalueen käyttö on melko vähäinen verrattuna muiden koulun ja päiväkodin piha-alueiden käyttöasteeseen.

Koululla on tiedossa, että alueen kaavoitussuunnitelmassa oli tarkoituksena kunnostaa omenapuutarha-alue ja samanaikaisesti rakentaa toiminnallinen puistoalue nykyisen pallokentän alueelle. Kaavoituksen kanssa on käyty keskusteluja pallokentän siirtämisestä samalla toiseen paikkaan. Suunnitelma ei ole edennyt eikä koululla ole tietoa toteutuksen ajankohdasta. Hankkeen toteutuessa naapuritaloyhtiössä koettu haitta poistuisi, kun välituntitoiminnan painopiste siirtyisi pois päin asuinrakennuksista.

Järvenpään kaupungin vastine 18.2.2026

Järvenpään kaupungin vastineessa todetaan, että Lepolan alueella on voimassa oleva asemakaava (Kaupunginvaltuusto 10.6.2013 § 58). Kiinteistö 186-22-9903-18 on osoitettu asemakaavassa Yliopettajan puutarha -nimiseksi puistoalueeksi (VP-7), joka on osa kulttuurihistoriallisesti merkittävää ympäristöä, missä puiston alkuperäinen luonne ja kasvillisuus pyritään ennallistamaan. Lisäksi puistoalueelle on osoitettu asemakaavassa merkintä /s-12, jonka mukaisesti alue on valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön osa ja jossa kulttuurihistoriallisesti merkittävän ympäristön ominaispiirteet on säilytettävä. Alue tulee pitää yhtenäisenä kokonaisuutena sen historiallisen luonteen mukaisesti ja yleisen alueen suunnitelmaa laadittaessa on toimittava yhteistyössä museoviranomaisen kanssa. Alueelle on laadittu puistosuunnitelmat vuonna 2013 (suunnittelupäällikön päätös § 87 /2.12.2013), mutta niitä ei ole toteutettu ja ne ovat osin jo vanhentuneet.

Järvenpään kaupungin julkisessa karttapalvelussa (Järvenpään karttapalvelu) tehdyn ilmakuvatarkastelun perusteella kyseinen leikkipaikka on sijainnut Yliopettajan puutarha -nimisellä puistoalueella nykyisessä laajuudessaan jo ennen asemakaavan voimaantuloa vuonna 2013. Yliopettajan puutarhan alueella ei ole Järvenpään kaupungin toimesta tehty rakentamistoimenpiteitä asemakaavan laatimisen jälkeen. Rehtorinkatu 4 asuinkiinteistölle on myönnetty rakennuslupa kesäkuussa 2019.

Asemakaavassa Yliopettajan puutarha on osoitettu yleiseksi puistoalueeksi (VP-7), joka sallii oleskelun ja leikkimisen, eikä toiminnot tältä osin ole ristiriidassa asemakaavan kanssa. Järvenpään kaupunki toteaa, että nykyiset toiminnot puistossa ovat kaupungin näkökulmasta mahdollisia siihen saakka, kunnes Yliopettajan puutarha tulee rakentumaan puistosuunnitelmien mukaiseksi. Järvenpään kaupungin yleisten alueiden investointiohjelmassa ei ole tällä hetkellä varattu määrärahoja Lepolan alueelle Yliopettajan puutarhan ja Pollenpuiston puistosuunnitelmien päivitykselle ja puistojen rakentamiselle.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto 25.2.2026

Järvenpään kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa on todettu, että kunnan terveydensuojeluviranomainen valvoo asuntojen terveydellisiä olosuhteita terveydensuojelulain nojalla. Terveydensuojelulain perusteluissa kuitenkin erikseen todetaan, että säännöstä ei ole tarkoitettu sovellettavaksi tapauksiin, joissa yksilöityä terveyshaitan aiheuttajaa ei ole osoitettavissa, kuten liikennemelu tai ulkoilman saastuminen. Terveydensuojeluviranomaisen tulkinnan mukaan leikkipuiston vaihtelevan ihmisjoukon aiheuttamat äänet ovat juuri tämänkaltaisen häiriötekijä, johon terveydensuojelulakia ei ole tarkoitettu sovellettavaksi.

Tarkastuskäynti 3.3.2026

Vireillepanon johdosta puistoon ja vireillepanon tekijän asunnon piha-alueelle suoritettiin tarkastus leikkipuiston käytöstä aiheutuvan melun havainnoimiseksi. Tarkastuksen aikaan oli käynnissä koulun välitunti. Tarkastuksella todettiin, että johtuen leikkipuiston sijainnista suoraan asunnon takapihan aidan takana ja hyvin lähellä asunnon terassia, leikkipuiston runsaasta käytöstä saattaa aiheutua häiritsevää melua asunnon piha-alueelle. Melu on luonteeltaan vaihtelevaa ja ajoittaista, ja myös hiljaista aikaa on klo 7–22 paljon, joten melutason piha-alueella ei asiasta saatujen tietojen ja havaintojen perusteella arvioida ylittävän melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaista päiväajan ohjearvoa. Tarkastuksesta laadittiin muistio, joka on tämän päätösehdotuksen liitteenä.

Kuuleminen päätösehdotuksesta

Ratkaisuesityksestä on kuultu 31.3.2026 lähetetyillä kirjeillä vireillepanon tekijää, Järvenpään kaupunkia, Keski-Uudenmaan kristillistä koulua, Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja päiväkodin kannatusyhdistys ry:tä ja Päiväkotia Petraa. Vastineet tuli toimittaa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle 5.5.2026 mennessä. Määräaikaan mennessä asiasta saapui kirjallisen vireillepanon tehneen vastine.

Vastineessaan 27.4.2026 kirjallisen vireillepanon tekijä toteaa muun muassa seuraavaa:

” Ymmärrämme ratkaisuehdotuksen siltä osin, että leikkipuiston käytöstä aiheutuvaa melua ei tässä tapauksessa katsota sellaiseksi, että ympäristönsuojelulain mukaisiin määräyksiin olisi perusteita. Tiedostamme myös, että kyseessä on yleinen alue. Haluamme kuitenkin tuoda esiin, että käytännössä puiston käyttö painottuu selkeästi tietyn toimijan säännölliseen toimintaan.

Haluamme kuitenkin tuoda esiin myös muutamia seikkoja, jotka ovat keskeisiä arvioitaessa tilanteen kokonaisuutta.

Päätöksessä melua kuvataan luonteeltaan vaihtelevaksi ja ajoittaiseksi. Asukkaiden kokemuksen sekä tehtyjen havaintojen perusteella puiston käyttö on kuitenkin arkipäivisin säännöllistä ja toistuvaa, koska aluetta käyttävät päivittäin sekä koulu että päiväkotit. Lisäksi puistoalueella sijaitsee päiväkodin käytössä oleva lukittu välinevarasto, mikä viittaa siihen, että aluetta käytetään osana päivittäistä toimintaympäristöä eikä pelkästään satunnaiseen oleskeluun.

Lisäksi haluamme täsmentää, että havaintojemme sekä kirjatun häiritsevän ympäristön perusteella puiston käyttö on ollut säännöllistä sekä aamu- että iltapäiväaikaan. Tämä tukee käsitystä siitä, että käyttö ei ole pelkästään ajoittaista, vaan toistuvaa arkipäivisin.

Toiseksi haluamme korostaa, että kyseinen leikkialue sijoittuu poikkeuksellisen lähelle asuinrakennusta. Leikkivälineet sijaitsevat käytännössä välittömästi tontin rajan takana, noin kahden metrin etäisyydellä terassilasituksista, eikä alueiden välissä ole lainkaan suojaavaa vyöhykettä. Tämä tekee tilanteesta poikkeavan verrattuna tavanomaiseen puiston ja asumisen rinnakkaiseluun.

Kolmanneksi katsomme, että kyse ei ole yksittäisistä melutilanteista, vaan rakenteellisesta sijoitteluratkaisusta, joka ohjaa puiston käytön vaikutukset suoraan asuinrakennusten suuntaan. Tästä johtuen häiriö on luonteeltaan jatkuvaa ja ennakoitavaa, vaikka yksittäiset melupiikit olisivatkin vaihtelevia.

Ymmärrämme, että asiaa on aiemmassa viranomaiskäsittelyssä tarkasteltu viihtyvyyshaittana. Haluamme kuitenkin täsmentää, että kyse ei ole pelkästään asumisviihtyvyyteen liittyvästä tekijästä, vaan rakenteellisesta sijoitteluratkaisusta, joka aiheuttaa toistuvaa kuormitusta ja vaikuttaa olennaisesti asuinympäristön toimivuuteen sekä asumisen edellytyksiin.

Lisäksi haluamme täsmentää päätöksessä esitettyä arviota siitä, että leikkipuiston sijainti olisi ollut tiedossa asuinrakennuksia hankittaessa. Vaikka alueella on ollut puisto, kaupunki on itse todennut, että sitä ei ole toteutettu asemakaavan muutoksen eikä puistosuunnitelman mukaisesti. Asuntojen hankinnan yhteydessä on siten ollut perusteltua olettaa, että alueen lopullinen toteutus tulee poikkeamaan nykyisestä tilanteesta.

Tästä näkökulmasta nykytilannetta ei voida pitää sellaisena vakiintuneena olosuhteena, johon asukkaiden olisi tullut varautua, vaan kyse on keskeneräisestä toteutuksesta, jonka vaikutukset poikkeavat suunnitellusta.

Tutkimustiedon perusteella leikkipuistojen ja muun ulkona tapahtuvan toiminnan vaikutuksia tulee arvioida paitsi melutason, myös melun luonteen, toistuvuuden ja sijoittelun näkökulmasta. Ympäristömelua koskevan tutkimuksen mukaan keskeisin häiriö ei ole pelkästään mitattu melutaso, vaan melun häiritsevyys, joka ilmenee arjen toimintojen häiriintymisenä, keskittymisen vaikeutumisenä sekä lisääntyneenä kuormituksena ja stressinä (Ympäristöministeriö 2012).

Lisäksi tutkimuksissa korostetaan, että melun vaikutusten merkittävyys riippuu olennaisesti sen jatkuvuudesta ja toistuvuudesta, ei pelkästään hetkellisistä tasoista (Ympäristöministeriö 2012). Tässä tapauksessa puiston käyttö on arkipäivisin säännöllistä koulun ja päiväkodin toiminnan vuoksi, mikä lisää altistumisen kokonaisvaikutusta.

Leikkipuistojen sijoittelua koskevissa selvityksissä puolestaan todetaan, että meluhaitat korostuvat erityisesti tilanteissa, joissa toiminta sijoittuu hyvin lähelle muita toimintoja ilman suojaavaa vyöhykettä. Tällöin suositeltavina toimenpiteinä pidetään leikkialueiden sijoittelun tarkistamista, siirtämistä tai suojaavien rakenteiden lisäämistä (Valtioneuvosto 2011).

Edellä mainittu tutkimustieto tukee näkemystä siitä, että arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota puiston sijoittumiseen suhteessa asuinrakennuksiin sekä toiminnan luonteeseen ja toistuvuuteen, ei ainoastaan mitattuihin melutasoihin.

Pidämme tärkeänä, että päätöksessä esitetty asian siirtäminen rakennusvalvontaviranomaisen käsiteltäväksi toteutuu, ja että jatko tarkastelussa huomioidaan nimenomaan alueen sijoittelu, käytön luonne sekä vaikutukset asumisympäristöön.

Olemme esittäneet kaupungille myös konkreettisia ja toteuttamiskelpoisia toimenpiteitä, kuten leikkivälineiden sijoittelun tarkistamista sillä aikaa, kun puiston ennallistamisaikataulua suunnitellaan. Kuitenkin näihin lähes nolla budjetin parannuksiin kaupunki on vastannut vain ehdotuksen sulkemalla palautekanavassa.

Pyydämmekin yllä olevat asiat huomioiden Ympäristökeskuksen antavan kaupungille vahvemman ohjauksen Elovainion asukkaiden asumisviihtyvyyden ja yksityisyyden palauttamiseksi.”

Ratkaisuesitys

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle tullaan esittämään, että

- 2.12.2025 saapuneen kirjallisen vireillepanon johdosta ei ole tarpeen antaa ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaista määräystä.
- Asia siirretään Järvenpään kaupungin puistojen käyttötarkoituksesta vastaavalle taholle käsiteltäväksi siltä osin, kuin se koskee puistoalueen käytön kaavanmukaisuutta ja muita kaavan toteuttamiseen liittyviä asioita (Hallintolaki (434/2003) 21 §).

Perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Naapuruussuhdelain (Laki eräistä naapuruussuhteista, 26/1920) 17 §:n mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista

vastaavista vaikutuksista. Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Voimassa olevassa asemakaavassa (kaupunginvaltuusto 10.6.2013 § 58) leikkipuiston alue on merkitty yleiseksi puistoalueeksi (VP-7), joka sallii oleskelun ja leikkimisen.

Ympäristönsuojelulain 180 §:n esitöiden mukaan pykälän perusteella annettavan määräyksen tulee kohdistua selkeästi yksilöityyn toiminnanharjoittajaan. Määräystä ei voitaisi antaa esimerkiksi liikenteen aiheuttaman ilman pilaantumisen tai melun ehkäisemiseksi. Tässä tapauksessa koettu melu aiheutuu ihmisten oleskelusta yleisellä puistoalueella, jolloin yksilöityä toiminnanharjoittajaa ei ole eikä siten asiassa voida antaa 180 § mukaista määräystä. Puisto ei ole ainoastaan koulun ja päiväkodin käytössä, vaan sitä voivat käyttää myös esimerkiksi muut lapsiryhmät sekä alueen asukkaat. Koulun käytössä puisto on vain välituntien aikaan. Puisto ei ole koulun käytössä kesäisin tai muina loma-aikoina. Päiväkodin käytössä puisto on myös lyhyitä jaksoja päiväaikaan.

Järvenpään kaupungin vastineen mukaan leikkipaikka on sijainnut Yliopettajan puutarha -nimisellä puistoalueella nykyisessä laajuudessaan jo ennen asemakaavan voimaantuloa vuonna 2013. Yliopettajan puutarhan alueella ei ole Järvenpään kaupungin toimesta tehty rakentamistoimenpiteitä asemakaavan laatimisen jälkeen. Rehtorinkatu 4 asuinkiinteistölle on myönnetty rakennuslupa kesäkuussa 2019.

Ottaen huomioon vireillepanossa esitetty, asiassa saadut vastineet ja lausunto, tarkastuksella tehdyt havainnot sekä se seikka, että leikkipuiston sijainti on ollut vireillepanijan tiedossa jo hänen muuttaessaan alueelle, ei leikkipuiston käytöstä vireillepanijan piha-alueelle aiheutuvaa meluhaittaa voida pitää naapurussuhdelain perusteella kohtuuttomana.

Vireillepanossa esitetään, että leikkipuiston nykyinen käyttötarkoitus on kaavan vastainen ja vaaditaan puiston siirtämistä muualle. Vastineessaan päätösehdotuksesta vireillepanon tekijä tuo esille, että leikkialue sijoittuu poikkeuksellisen lähelle asuinrakennusta, ja että kyse on rakenteellisesta sijoitteluratkaisusta, joka ohjaa puiston käytön vaikutukset suoraan asuinrakennusten suuntaan. Eri toimintojen sijoittumiset asemakaava-alueella määrittelee kaupungin laatima asemakaava. Yleisen puiston eri toimintojen sijoittumisesta alueelle vastaa Järvenpään kaupunki. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei ole toimivaltainen arvioimaan alueen käytön kaavanmukaisuutta eikä muita kaavan tai yleisen alueen toteuttamiseen liittyviä asioita, joten niiltä osin asia siirretään Järvenpään kaupungin puistojen käyttötarkoituksesta vastaavalle taholle ratkaistavaksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003): 11, 19, 20, 21, 31, 34, 36, 43-45, 47, 54-56 ja 59 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 5, 172, 180, 185, 186 ja 190 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920): 17 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Järvenpään kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (Järvenpään kaupunginvaltuusto 9.6.2014 § 33, voimaantulo 17.7.2014): 18 §
Tuusulan kunnan hallintosääntö (Tuusulan kunnanvaltuusto 10.11.2025, 197 §)
Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.4.2026, 54 §)

OHEISAINEISTO

Kirjallinen vireillepano 2.12.2026
Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja Päiväkoti Petran yhteinen vastine 27.1.2026
Järvenpään kaupungin vastine 18.2.2026
Terveystieteiden tutkimuskeskuksen lausunto 25.2.2026
Tarkastusmuistio 3.3.2026
Kuuleminen ratkaisuesityksestä 31.3.2026
Kirjallisen vireillepanon tekijän vastine 27.4.2026

JAKELU

Vireillepanon tekijä
Keski-Uudenmaan kristillinen koulu
Päiväkoti Petra
Keski-Uudenmaan kristillisen koulun ja päiväkodin kannatusyhdistys ry
Järvenpään kaupunki